

Հաստատված է

Հայ հին և միջնադարյան գրականության

և նրա դասավանդման մեթոդիկայի

ամբիոնի նիստում

“__09__” __12__2021թ.

Ամբիոնի վարիչ՝ Դոլուխանյան Ա.Գ.

Հայ հին և միջնադարյան գրականության

և նրա դասավանդման մեթոդիկայի ամբիոնի հաշվետվություն

1. ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆ

Հաշվետու տարում ամբիոնի ուսումնական աշխատանքների ծրագրված ծավալը, կատարված ուսումնական աշխատանքի ծավալը:

Հայ հին և միջնադարյան գրականության և նրա դասավանդման մեթոդիկայի ամբիոնի ծանրաբեռնվածությունը հաշվետու տարում կազմել է 2632 ժամ: Ժամաքանակը բաշխվել է հետևյալ կերպ՝ Դոլուխանյան Աելիտա Գուրգենի, ՀՀ ԳԱԱ թղթակից անդամ, բան.գիտ.դոկտոր, պրոֆեսոր, ամբիոնի վարիչ - 721 ժամ, 1 հաստիք, Հովսեփյան Լիլիթ Վասիլի, բան.գիտ.թեկնածու, դոցենտ - 764 ժամ, 1 հաստիք, Դոլուխանյան Ռուզան Վիլիկի, մանկ.գիտ.թեկնածու, դոցենտ - 752 ժամ, 1 հաստիք, Մարոյան Գայանե Ազատի, մանկ.գիտ.թեկնածու, դոցենտ - 395 ժամ, 0.5 հաստիք, ընդամենը՝ 3.5 հաստիք:

Հայ հին և միջնադարյան գրականության և նրա դասավանդման մեթոդիկայի ամբիոնի՝ հաշվետու տարում ծրագրված գիտական և ուսումնական աշխատանքների ծավալն իրականացվել է: Ամբիոնը չունի թերացումներ:

Հաշվետու տարում ամբիոնի մասնագիտությունների կրթական ծրագրերի ուսումնառության ակնկալվող արդյունքներին համապատասխան դասավանդման և ուսումնառության մեթոդների ընտրության մոտեցումներն ու քաղաքականությունը, որքանով է այն նպաստել ուսանողակենտրոն ուսուցմանը:

Հայ հին և միջնադարյան գրականության և նրա դաս.մեթոդիկայի ամբիոնն ունեցել է նպատակները ու խնդիրները իրականացնող կադրային ներուժ, գործել է կրթական ծրագրերն իրականացնելու համար անհրաժեշտ որակավորումներ ունեցող պրոֆեսորադասախոսական կազմ: Հայ հին և միջնադարյան գրականության և նրա դասավանդման մեթոդիկայի ամբիոնի ծրագրված գիտական և ուսումնական աշխատանքների ծավալն իրականացվել է: Դասախոսներն իրականացրել են ուսումնական աշխատանքների ծրագրված ծավալը՝ ներգրավելով տեղեկատվական տեխնոլոգիաների միջոցները, ապահովելով դասագործընթացի արդյունավետությունը: Դասագործընթացի արդյունավետությանը նպաստել են նաև դասախոսությունների նորագույն, ինտերակտիվ և բանավիճային մեթոդները, որոնք ապահովում են ուսանողների ակտիվ մասնակցությունը դասերին: Ամբիոնը դասախոսները հատկապես մեծ ուշադրություն են դարձրել դասավանդվող առարկաների հանձնարարված բնագրերի ընթերցման և յուրացման վրա, մի բաց, որը տարածված է դպրոցներում և բուհերում:

- 2021 թվականի հունվար-հունիս ամիսներին ամբիոնը դասագործընթացը իրականացրել է առցանց ուսուցման՝ կապված համաճարակային իրավիճակի հետ, իսկ 2021-2022 ուստարվա առաջին կիսամյակում՝ ըստ ֆակուլտետների, իրականացվել է առկա կամ առցանց: Ամբիոնի դասախոսական կազմը դասախոսությունները, գործնական աշխատանքները, միջանկյալ ստուգումները, խորհրդատվությունները, կուրսային, ավարտական աշխատանքների, մագիստրոսական թեզերի նախապաշտպանություններն ու պաշտպանությունները իրականացրել է google meet հարթակում: Երկու կիսամյակներում պարբերաբար իրականացվել են դասալսումներ, որոնց արդյունքները ամփոփվել են ամբիոնի նիստերի ժամանակ:

Ամբիոնի կողմից կատարված ուսումնական աշխատանքի արդյունավետությունը արտահայտվել է ուսանողների ակադեմիական գիտելիքների ձեռքբերմամբ, կատարվել է գնահատականների վերլուծություն:

Ուսումնական տարվա ընթացքում ամբիոնի դասախոսները հատուկ ուշադրություն են դարձրել առանձին կուրսերում ուսանողների՝ գիտելիքների յուրացման մակարդակին: Դրանք ստուգվել են գործնական պարապմունքների ժամանակ, որոնց հարցերը նախապես ստացել են classroom-ի միջոցով:

Գործնական աշխատանքներն ու սեմինար պարապմունքները ընթացել են արդիական մեթոդներով: Հանձնարարվել է բոլորովին նոր ձևի ինքնուրույն աշխատանքներ, որոնց միջոցով ստուգվել է՝ յուրացվե՞լ են դասընթացի առանձին հատվածները, թե՛ ոչ:

Ամբիոնի դասախոսները ուսանողների հաճախումները արձանագրել են էլեկտրոնային մատյաններում:

Հաշվետու տարում ամբիոնում կիրառված ուսանողների գնահատման համակարգը, գնահատման բաղադրիչների ձևավորման մոտեցումները, ուսումնառության արդյունքներից հետ կապը և ակադեմիական ազնվության ապահովմանն ուղղված աշխատանքները:

Գնահատումը և՛ բակալավրիատում, և՛ մագիստրատուրայում կատարվել է ըստ նախապես հաստատված չափորոշիչների՝ 100 բալանոց սանդղակով: Ուսանողները երբեք չեն բողոքել իրենց ստացած գնահատականներից, որովհետև գնահատականները նշանակվել են օբյեկտիվորեն:

Հաշվետու տարում ամբիոնի նիստերում քննարկված հիմնական հարցերը, իրականացված աշխատանքների գնահատման և բարելավման ուղղությամբ ընդունված որոշումները և հաստատված մեխանիզմները:

Ամբիոնի նիստերի ժամանակ քննարկվում և վերահաստատվում են բոլոր դասընթացների առարկայական նկարագրերը, դասախոսությունների փաթեթները, միջանկյալ և ամփոփիչ ստուգումների հարցաշարերը, ավարտական աշխատանքների և մագիստրոսական թեզերի թեմաները, որոնք լիովին կապված են մեթոդիկաների հետ: Որպես ավանդույթ ամբիոնը ավարտական աշխատանքների և թեզերի թեմաները հաստատում է նախորդ ուստարվա վերջին նիստում: Քննարկվում են կուրսային աշխատանքների թեմաները՝ խուսափելով կրկնությունից: Քննարկվում և հաստատվում են ավարտական աշխատանքների և մագիստրոսական թեզերի թեմաները՝ նույնպես խուսափելով կրկնությունից: Աշխատանքների հանձնարարումը, գիտական ղեկավարների նշանակումը իրականացվում է ժամանակին: Ղեկավարները ժամանակին իրականացնում են գրականության ցանկերի, մշակվելիք նյութերի հանձնարարումը և ստուգումը: Իրականացվում են մշակումների ստուգում և ավարտական աշխատանքների ու մագիստրոսական թեզերի պլանների կազմում գիտական ղեկավարի հետ միասին:

Յուրաքանչյուր ամբիոնի նիստի ժամանակ քննարկվում են պրակտիկաների ընթացքը դպրոցում: Չեկուցում են պրակտիկայի ղեկավարները, և իր տպավորությունն է կիսում ամբիոնի վարիչ Ա.Դուրյանյանը: Ղեկավարները պրակտիկաների և դրանց պաշտպանությունների վերաբերյալ հաշվետվությունները ներկայացնում են \$ակուլտետի պրակտիկայի պատասխանատու Լուսինե Գալստյանին: Մեր պրակտիկաները իրենց դրսևորում են լավագույնս, այն աստիճան, որ 4-րդ կուրսի գերազանցիկ ուսանողուհի Աննա Կոստանյանին Խ.Աբովյանի անվան թիվ 2 դպրոցի տնօրենը առաջարկել է աշխատել իրենց դպրոցում որպես ուսուցչուհի:

Այս բոլոր խնդիրների քննարկումներն առկա են հայ հին և միջնադարյան գրականության և նրա դասավանդման մեթոդիկայի ամբիոնի նիստերի արձանագրություններում և ամբիոնի անդամների անհատական մատյաններում:

2021 թվականին ամբիոնը ստացել և հրապարակային պաշտպանության է երաշխավորել 2 թեկնածուական և 1 դոկտորական ատենախոսություն:

Հաշվետու տարում ամբիոնի նիստերում քննարկված հիմնական հարցերը, իրականացված աշխատանքների գնահատման և բարելավման ուղղությամբ ընդունված որոշումները և հաստատված մեխանիզմները:

Արձ.Ն, ամսաթիվ	Քննարկման հարցերը	Ընդունված որոշումները
Արձ.Ն, 7 29.01.2021թ.	Հայ հին և միջնադարյան գրականության և նրա դասավանդման մեթոդիկայի ամբիոնի նոր ժողովածուի հրատարակման հարցը:	1.Նիկողայոս Ադոնցը միջազգային ճանաչում ունեցող բյուզանդագետ և հայագետ», Հոդվածների ժողովածուի նյութերը պետք է պատրաստ լինեն մարտ ամսի վերջին:
	2.Առաջին կիսամյակի քննաշրջանի արդյունքների ամփոփում:	2.Առաջին կիսամյակի քննությունների արդյունքները համարել բավարար:
	3.Առաջին կիսամյակի կատարո	3.Հաստատել առաջին կիսամյակի

	<p>ղականների ամփոփում:</p> <p>4.Առկա և հեռակա բակալավրիատի մանկավարժական և շարունակական պրակտիկաների նախապատրաստում:</p> <p>5.Երկրորդ կիսամյակի ԱՌԲՄ-ների հաստատում:</p> <p>6.Երկրորդ կիսամյակի դասալսումների գրաֆիկի հաստատում:</p> <p>7.Classroom-ում ամբիոնի դասախոսների ակտիվության հարցը:</p> <p>8. Ընթացիկ հարցեր:</p>	<p>կատարողականները:</p> <p>4.Մանկավարժական պրակտիկաների նախապատրաստումը համարել բավարար:</p> <p>5.Հաստատել 2-րդ կիսամյակի ԱՌԲՄ-ները:</p> <p>6.Հաստատել երկրորդ կիսամյակի դասալսումների գրաֆիկը:</p> <p>7 .Ամբիոնի վարիչը և ամբիոնի Classroom-ի պատասխանատու Ա.Աբրահամյանի զեկուլցը մշտադիտարկման վերաբերյալ:</p>
<p>Արձ.Ն, 8 24.02.2021թ.</p>	<p>1. Դասալսումների ընթացքը:</p> <p>2. Էքսկուրսիաներ դեպի մշակութային վայրեր:</p> <p>3. Ամբիոնի կիսամյակային հաշվետվությունը:</p> <p>4.Ավարտական, մագիստրոսական և կուրսային աշխատանքների ընթացքը:</p> <p>5.Քարոզարշավ ՀՀ մարզային ավագ դպրոցներում:</p> <p>6. Ընթացիկ հարցեր:</p>	<p>1. Դասալսումները ընթանում են առցանց: Դասալսումների ընթացքը համարել բավարար:</p> <p>2.Առայժմ հնարավոր չէ գնալ, կապված համաճարակի հետ: Այն մեղմանալու դեպքում Ա.Դուլուխանյանը ասաց, որ ուսանողներին տանելու են Մատենադարան, Ազգային պատկերասրահ, գրողների տուն-թանգարաններ:</p> <p>3. Հաստատվեց ամբիոնի առաջին կիսամյակի հաշվետվությունը:</p> <p>4, Դասախոսները զեկուլցեցին ավարտական, մագիստրոսական և կուրսային աշխատանքների ընթացքի վերաբերյալ: Ուսանողները աշխատում են, առցանց խորհրդատվությունները իրականացվում են Google-meet-ի միջոցով:</p> <p>6. Համաճարակային խստացումները մեղմանալուց հետո Ա.Դուլուխանյանը նշեց, որ դեկանի, դասախոսների և լավագույն ուսանողների հետ կիրականացնեն քարոզարշավը:</p>
<p>Արձ.Ն, 9 26.03.2021թ.</p>	<p>1. Առկա բակալավր 4-րդ կուրսի ավարտական աշխատանքների և առկա մագիստրատուրայի 2-րդ կուրսի մագիստրոսական թեզերի ընթացքի քննարկում:</p>	<p>1.Առկա բակալավր 4-րդ կուրսի ավարտական աշխատանքների և առկա մագիստրատուրայի 2-րդ կուրսի մագիստրոսական թեզերի ընթացքը գոհացուցիչ է: Առցանց հանդիպումները տեղի են ունենում Classroom հարթակում:</p>

	<p>2. Մանկավարժական պրակտիկաների ընթացքը:</p> <p>3. Հեռակա բակալավր 3-րդ (ղեկավար՝ Ռ.Դոլուխանյան) և 4-րդ (ղեկավար՝ Գ.Մարոյան) կուրսերի կուրսային աշխատանքների թեմաների հաստատում:</p> <p>4. Սեմինար և գործնական պարապմունքների ընթացքը:</p> <p>5. ՈԳԸ աշխատանքի ընթացքի հարցը:</p> <p>6. Դասալսումների ընթացքը:</p> <p>7. Classroom-ում ամբիոնի դասախոսների ակտիվության հարցը:</p> <p>8. Ընթացիկ հարցեր:</p>	<p>2. Մանկավարժական պրակտիկաների ընթացքը նորմալ է:</p> <p>3. Հաստատել կուրսային աշխատանքների թեմաները:</p> <p>4. Սեմինար և գործնական պարապմունքներն ընթանում են համաձայն ուսումնական պլանների:</p> <p>5. Հաստատել ուսանողական գիտական խորհրդի զեկուցողներին և զեկուցումների վերնագրերը: ՈԳԸ նիստը կազմակերպել առցանց:</p> <p>6. Դասալսումներն առցանց են, ամբիոնի դասախոսները մասնակցել են Ա.Դոլուխանյանի մագիստրատուրայի դասին և Լ. Հովսեփյանի հեռակա բակալավրի 1-կուրսի դասին՝ կուլտուրայի ֆակուլտետում:</p> <p>7. Ամբիոնի վարիչը և ամբիոնի Classroom-ի պատասխանատու Ա.Աբրահամյանի զեկուլցը մշտադիտարկման վերաբերյալ:</p>
<p>Արձ. N, 10 14.04.2021թ.</p>	<p>1 Նիկողայոս Ադոնցին նվիրված հոդվածների ժողովածուի տպագրության հարցը:</p> <p>2. Ավարտական աշխատանքների և մագիստրոսական թեզերի նախապաշտպանության հարցը:</p> <p>4. Կուրսային աշխատանքների ընթացքը:</p> <p>5. Դասախոսների հաշվետվությունները ուսանողների</p>	<p>1. Ժողովածուն պատրաստ է տպագրության: Տպագրական ծախսերը հոգում են ամբիոնի դասախոսները:</p> <p>2. Ավարտական աշխատանքների և մագիստրոսական թեզերի ղեկավարները զեկուլցին աշխատանքների ավարտման մասին: Նախապաշտպանությունների օրերը կհայտնվեն լրացուցիչ:</p> <p>4. Կուրսային աշխատանքները գտնվում են ամփոփման փուլում: Պաշտպանությունը կլինի հունիս ամսին:</p>

	<p>հետ տարվող գիտահետազոտական աշխատանքների վերաբերյալ:</p> <p>6.Ընթացիկ հարցեր:</p>	<p>5.. Ուսանողների հետ տարվող գիտահետազոտական աշխատանքների արդյունքները տե՛ս համապատասխան մատյաններում:</p> <p>6.«Classroom» տրիույթում դասախոսների ակտիվությունը 100 տոկոս է: Համավարակի պատճառով դասախոսությունները իրականացվում են առցանց:</p>
<p>Արձ.Ն,11 21. 05. 2021</p>	<p>1. Հայ գրականության և Նրա դասավանդման մեթոդիկայի ամբիոնի հայցորդ Աննա Երեմի Երկանյանի «Գևորգ Դևրիկյանի ստեղծագործությունը» թեկնածուական ատենախոսության քննարկման և հրապարակային պաշտպանության երաշխավորման հարցը (պրոֆ.Վ.Պարտիզունու անվան հայ նոր և նորագույն գրականության և Նրա դասավանդման մեթոդիկայի ամբիոնի հետ միացյալ քննարկում):</p> <p>2. 2020-2021 ուստարվա Երկրորդ կիսամյակի քննաշրջանի նախապատրաստում:</p> <p>3.Կուրսային աշխատանքների պաշտպանության հարցը:</p> <p>4.Ավարտական աշխատանքների նախա-նախապաշտպանություն:</p> <p>5.Մագիստրոսական թեզերի նախա-նախապաշտպանություն:</p> <p>6. Ընթացիկ հարցեր</p>	<p>1. Հանձնարարել Աննա Երկանյանին՝ դիտողությունները հաշվի առնելով կատարել ուղղումները և ներկայացնել աշխատանքը սեպտեմբեր ամսին վերջնական քննարկման:</p> <p>2.Ամբիոնի վարիչ Ա.Դուրխանյանը առաջարկեց հաստատել ամփոփիչ քննությունների տոմսերը, որոնք թարմացվել են::</p> <p>3.Հաստատել դասախոսների հաշվետվությունները Classroom-ում կատարվող աշխատանքների վերաբերյալ:</p> <p>4.Կուրսային աշխատանքների պաշտպանությունը տեղի կունենա հունիսի առաջին շաբաթվա ընթացքում: Օրը կհայտնենք լրացուցիչ::</p> <p>4. Կազմակերպել ավարտական աշխատանքների նախա-նախապաշտպանությունը:</p> <p>5.Կազմակերպել մագիստրոսական թեզերի նախա-նախապաշտպանությունը:</p>
<p>Արձ.Ն,12 02.06.2021թ.</p>	<p>1,Հեռակա 5-րդ և վերականգնված ուսանողների ավարտական աշխատանքների նախապաշտպանության հարցը (05-ը հունիսի, ժամը 10-ին):</p> <p>2. Կուրսային աշխատանքների պաշտպանության հարցը:</p> <p>3. 2021-2022 ուս.տարվա ավարտական աշխատանքների և</p>	<p>1. Ընդունել ի գիտություն:</p> <p>2. Ամբիոնի բոլոր դասախոսների և ուսանողների ներկայությունը պարտադիր է:</p> <p>3. Հաստատել 2021-2022 ուս.տարվա ավարտական աշխատանքների և մագիստրոսական թեզերի թեմաները:</p>

	մագիստրոսական թեզերի թեմաների հաստատում:	
Արձ.Ն, 13 30.06.2021թ.	<p>1. Երկրորդ կիսամյակի քննությունների և ստուգաթղթերի արդյունքների ամփոփում:</p> <p>.Տեսական սեմինար Բջևիում:</p> <p>3.Յեռակա 5-րդ կուրսի ավարտական աշխատանքների պաշտպանության արդյունքների ամփոփում :</p> <p>4. 2021-2022 ուս.տարվա դասաբաշխման հարցը:</p> <p>5, Ամբիոնի տարեկան հաշվետվության հաստատում:</p> <p>6. Ամբիոնի դասախոսների հաշվետվությունների հաստատում:</p> <p>7. Ընթացիկ հարցեր:</p>	<p>1. Հաստատել:</p> <p>2.Յետաձգել մինչև համավարակի խստությունների ավարտը:</p> <p>3. Ընդունել:</p> <p>4. Դասաբաշխման հարցը լսել օգոստոսի նիստով:</p>
Արձ.Ն, 1 26.08.2021թ.	<p>1. Ամբիոնի 2021-2022 ուս.տարվա ծանրաբեռնվածության հարցը:</p> <p>2. Առարկայական նկարագրերի վերահաստատում:</p> <p>3. Առարկայական հարցաշարերի վերահաստատում:</p> <p>4. Առկա բակալավրիատի և մագիստրատուրայի դասախոսությունների փաթեթների վերահաստատում:</p> <p>5. Կազմակերպչական հարցեր:</p> <p>6. Հովհաննես Սարգսյանի դիմումը Հայ հին և միջնադարյան գրականության ամբիոնում հայցորդ ձևակերպվելու վերաբերյալ:</p> <p>7. Ընթացիկ հարցեր:</p>	<p>1. հաստատել դասաբաշխման նախնական տարբերակը՝ սպասելով ընդունելության քննությունների արդյունքներին:</p> <p>2. Վերահաստատել:</p> <p>3. Վերահաստատել:</p> <p>4. Վերահաստատել հայ հին և միջնադարյան գրականության և նրա դասավանդման մեթոդիկայի ամբիոնի 2020-2021 ուս.տարվա առաջին կիսամյակի ԱՌԽՓ-ները:</p> <p>5. Ընդունել ի գիտություն:</p> <p>6. Երաշխավորել Հովհաննես Մանվելի Սարգսյանին՝ Հայ հին և միջնադարյան գրականության և նրա դասավանդման մեթոդիկայի ամբիոնում հայցորդ ձևակերպվելու համար:</p>
Արձ.Ն,2 01.10.2021թ.	<p>1. Ամբիոնի 2021-2022 ուս.տարվա աշխատանքային պլանի հաստատում:</p> <p>2. Ավարտական աշխատանքների և մագիստրոսական թեզերի թեմաների, ղեկավարների և ուսանողների հաստատում:</p> <p>3. Յեռակա մագիստրատուրայի թեզերի կատարման ընթացքը:</p> <p>4. Քարոզարշավ Հայաստանի մարզերի դպրոցներում (Լոռու մարզ՝ հոկտեմբերի 29-ին, Արագածոտնի մարզ՝ նոյեմբերի 12-ին):</p> <p>5. Դասալսումների գրաֆիկի հաստատում:</p> <p>6. Առկա բակալավր 3-րդ և 4-րդ կուրսերի մանկավարժական պրակտիկաների ընթացքը:</p> <p>7. Դասախոսների գեկուցումները</p>	<p>1. Հաստատել ամբիոնի 2021-2022 ուսումնական տարվա աշխատանքային պլանը:</p> <p>2. հաստատել բակալավրիատի առկա ուսուցման չորրորդ կուրսի, հեռակա բակալավրիատի 5-րդ կուրսի ավարտական աշխատանքների և առկա և հեռակա մագիստրատուրայի 1-ին կուրսերի մագիստրոսական թեզերի թեմաները, ուսանողներին և ղեկավարներին:</p> <p>3. Յեռակա մագիստրատուրայի թեզերի կատարման ընթացքը համարել բավարար:</p> <p>4. Ա.Դուլուխանյանը և ղեկան Ա.Գալստյանը առաջիկա օրերին կմեկնեն մարզային և գյուղական դպրոցներ:</p> <p>5. Հաստատել գրաֆիկը:</p>

	<p>Classroom-ում կատարվող աշխատանքների վերաբերյալ: 8. Ընթացիկ հարցեր:</p>	<p>6.Պրակտիկաների ընթացքը համարել լավ: 7.Դասախոսները զեկուցեցին կատարած ածխատանքների վերաբերյալ: Համավարակի պայմաններում առավել կարևոր է Classroom հարթակը:</p>
<p>Արձ.Ն,3 26.10.2021թ.</p>	<p>1.Աննա Երկանյանի <<Գևորգ Դերիկյանի ստեղծագործությունը>> թեկնածուական ատենախոսության քննարկումը: 2.Բանասիրական ֆակուլտետի բակալավրիատի առկա ուսուցման համակարգի 4-րդ կուրսի պետական որակավորման քննությանը ավարտական աշխատանքի պաշտպանությամբ մասնակցելու թույլտվության համար դիմած Նախորդ տարիների ուսանողուհի Զեդինե Արթուրի Բաղդասարյանի ավարտական աշխատանքը ղեկավարելու հարցը: 3. բանասիրական ֆակուլտետի հեռակա ուսուցման մագիստրատուրայի Նախորդ տարիների մագիստրոս Նազիկ Վազգենի Հարությունյանի դիմումը՝ «Բանասիրական տարրերը Փավստոս Բուզանդի «Հայոց պատմության» մեջ. թեմայի ուսուցումը դպրոցում» մագիստրոսական թեզը պաշտպանության ներկայացնելու թույլտվության համար (ղեկավար՝ դոցենտ Գ.Մարդյան):</p>	<p>1.Երաշխավորել հրապարակային պաշտպանության: 2. Ամբիոնը պատրաստ է ղեկավարելու առկա ուսուցման համակարգի ուսանողուհի Զեդինե Արթուրի Բաղդասարյանի ավարտական աշխատանքը: 3. Թույլատրել Նախորդ տարիների մագիստրոս Նազիկ Վազգենի Հարությունյանին պաշտպանության ներկայացնել «Բանասիրական տարրերը Փավստոս Բուզանդի «Հայոց պատմության» մեջ» մագիստրոսական թեզը:</p>
<p>Արձ.Ն, 4 01.12.2021թ.</p>	<p>1. Հասմիկ Զենրիկի Գալստյանի «Չար ոգիները հայ ժողովրդական գրույցներում. տեսակների դասակարգումն ըստ գործառույթների» թեկնածուական ատենախոսության քննարկումը: 2. Ամբիոնի ասպիրանտի և հայցորդների ատեստացիա: 3. Դասախոսական և ուսանողական գիտական Նստաշրջանների Նախա-պատ-----րաստում: 4. Առաջին կիսամյակի քննաշրջանի Նախապատրաստում: 5.Մագիստրատուրայի հետազոտական աշխատանքների և հետազոտական պրակտիկայի ընթացքը: 6. Մագիստրատուրայի հեռակա</p>	<p>1.ԵրաշխավորելՀասմիկ Զենրիկի Գալստյանի «Չար ոգիները հայ ժողովրդական գրույցներում. տեսակների դասակարգումն ըստ գործառույթների» թեկնածուական ատենախոսությունը հրապարակային պաշտպանության: 2.Ատեստավորել ամբիոնի ասպիրանտ Հասմիկ Հովսեփյանին, հայցորդներ Էդգար Ապրեսյանին, Կարեն Մանուչարյանին, Նարինե Ծահբազյանին: Հայցորդ Մարգարիտա Ավետիսովան ձևակերպել է տարկետում: 3. Դասախոսական և ուսանողական գիտական Նստաշրջանները կանցկացվեն մարտ-ապրիլ ամիսներին:</p>

	<p>ուսուցման 3-րդ կուրսի թեզերի պաշտպանության նախապատրաստում:</p> <p>7.Տեսական սեմինար` <<Միջնադարյան գրականության ուսուցման խնդիրները բանասիրական ֆակուլտետում>> թեմայով (գեկ.՝ Ա.Դոլուխանյան, Լ.Յովսեփյան):</p> <p>8. Classroom-ում ամբիոնի դասախոսների ակտիվության հարցը:</p> <p>9. Ամբիոնի ասպիրանտի և հայցորդների ատեստացիա:</p> <p>9. Ընթացիկ հարցեր:</p>	<p>4. Ամփոփիչ քննությունների տոմսերը թարմացված են և հաստատվում են:</p> <p>5. Համարել լավ:</p> <p>6. Մագիստրատուրայի հեռակա ուսուցման 3-րդ կուրսի թեզերի նախապաշտպանությունը տեղի կունենա դեկտեմբերի 21-ին՝ ժամը 15-ին:</p> <p>7. Սեմինարը տեղի կունենա դեկտեմբերի 21-ին:</p> <p>8. Classroom-ում ամբիոնի դասախոսների ակտիվությունը 100 տոկոս է, ամբիոնը չունի թերացում:</p> <p>9. Հաշվի առնելով ամբիոնի հեռակա ասպիրանտ Հասմիկ Յովսեփյանի և հայցորդներ Էդգար Ապրեսյանի, Նարինե Շահբազյանի և Կարեն Քոչարյանի՝ մեկ տարվա ընթացքում կատարած աշխատանքները՝ ատեստավորել նրանց: Լիլիթ Յովսեփյանը ասաց, որ իր հայցորդ Մարգարիտա Ավետիսովան ձևակերպել է տարկետում առողջական պատճառով:</p>
--	---	---

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը								
	Կանայք	Դոկտոր	Պրոֆեսոր	Գիտ.թեկն.	Դոցենտ	Ասիստենտ	Դասախոս	Ընդ-ներ
Հաստիքային	4	1	1	3	3	-	-	4
Համատեղող								
Ժամավճարային								
Ընդամենը	4	1	1	3	3			4

2. ՈՒՍՈՒՄՆԱՄԵԹՈՂԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆ

Ամբիոնի ուսումնամեթոդական գործունեությունը հաշվետու տարում:

Հայ հին և միջնադարյան գրականության և նրա դասավանդման մեթոդիկայի ամբիոնն ունի դասավանդվող բոլոր դասընթացների ծրագրերը, առարկայական նկարագրերը, որոնք համապատասխանում են մասնագիտական ելքային արդյունքներին, համալսարանի կողմից ներկայացված ձևաչափին և համապատասխանում են որակի մեթոդական պահանջներին: 2021-2022 ուստարվա ԱՈՒՄՓ-ները վերանայվել և վերահաստատվել են ամբիոնի 2021 թվականի օգոստոսի 26-ի նիստում (արձանագրություն NՁ1): Ամբիոնը հրատարակել է դասընթացների ծրագրերը: Ամբիոնն ունի դասավանդվող կրթական էլեկտրոնային նորագույն տեխնոլոգիաներով և ինտերակտիվ մեթոդներով լրամշակված ուսումնամեթոդական փաթեթներ: Նաև ստեղծված են տեսադասեր, շնորհանդեսներ, համապատասխան էլեկտրոնային բազա՝ դասերը արդյունավետ անցկացնելու համար՝ օգտագործելով համացանցի հնարավորությունները: Որպես լրացուցիչ կյուբ տեղադրվել են տեսաֆիլմեր, ռադիո և հեռուստահաղորդումների ձայնագրություններ և այլն, որոնք կապված են դասավանդվող առարկաների հետ: Բոլոր առարկաներից անց են կացվել սեմինարներ: Այդ սեմինարները եղել են նաև բացատրական, լսվել են ուսանողների սեփական

բացատրությունները՝ համապատասխան խնդիրների վերաբերյալ:

Յուրաքանչյուր դասախոս սահմանված ժամկետում ամբիոն է ներկայացնում թարմացված առարկայական նկարագրերը, միջանկյալ գրավոր ստուգումների և ամփոփիչ քնությունների հարցաշարերը՝ ըստ առանձին ֆակուլտետների:

Առարկայական նկարագրերը, ընթացիկ և ամփոփիչ ստուգումների հարցաշարերը վերահաստատվում են ամբիոնի նիստում և ժամանակին տեղադրվում Classroom հարթակում: Հերթական լսարանային հանդիպումից առաջ տեղադրվում են դասախոսությունների փաթեթը, գործնական և գնահատվող առաջադրանքների հարցերը:

Մինչև միջանկյալ ստուգումը ուսանողներին տրվում են հարցաշարեր, որոնք Classroom հարթակում՝ հնարավորություն են տալիս ուսանողներին նախապես ծանոթանալ հարցաշարերին և գնահատման համակարգին՝ ապահովելով գնահատման թափանցիկությունը: Ընդհանրապես բուհում մշակված մոտեցումների համաձայն, ամբիոնն աշխատում է ուսանողակենտրոն ուսուցման ձևերով: Դրան նպաստում է այն, որ ամբիոնի դասախոսները բուհի էլեկտրոնային պորտալի միջոցով կապ են հաստատում ուսանողների հետ, հանձնարարություններ տալիս և ստանում պատասխաններ, որոնք գնահատվում են: Բոլոր դասախոսներն ունեն մատյան, ուր գրանցվում է, թե քանի անգամ են նրանք հանդիպել ավարտական աշխատանք կամ մագիստրոսական թեզ գրող ուսանողի հետ և ինչ են արել այդ հանդիպման ժամանակ:

Ամբիոնի աշխատակիցների ուսումնամեթոդական հրատարակումների քանակը							
Դասագրքեր				Ուսումնական ձեռնարկներ			
ՀՊՄՐ դասիչով	ՀՀ դասիչով	ԿԳՆ	Այլ դասիչներով	ՀՊՄՐ դասիչով	ՀՀ դասիչով	ԿԳՆ	Այլ դասիչներով

Ամբիոնի մեթոդական կոնֆերանսների և սեմինարների քանակը									
Միջազգային		Հանրապետական		Քաղաքային		Համալսարանակալ		Ամբիոնային	
կոնՖ.	սեմ.	կոնՖ.	սեմ.	կոնՖ.	սեմ.	կոնՖ.	սեմ.	կոնՖ.	սեմ.
									2

Գիտաուսումնական և գիտամեթոդական դրամաշնորհներ			
Անվանում	Ժամկետ	Ֆինանսավորման ծավալ	Ամբիոնի մասնակից-անդամների քանակ

3. ԳԻՏԱՐԵՏԱՉՈՏԱԿԱՆ ԱԾԽԱՏԱՆՔ

Ամբիոնի հետազոտական գործունեությունը:
Ուսումնական տարվա սկզբին ամբիոնի դասախոսները ներկայացնում են գիտահետազոտական աշխատանքների պլաններ՝ մեկ տարվա կտրվածքով: Ամբիոնը ունի հետազոտությունների վերանայված ծրագրեր, գիտահետազոտական աշխատանքների տարեկան անհատական պլաններ՝ հաստատված 2021 թվականի հոկտեմբերի 1-ի նիստում (արձանագրություն N3): Յուրաքանչյուր

դասախոս տպագրում է հոդվածներ գիտական պարբերականներում, ամբիոնի կողմից հրատարակվող ժողովածուներում, հրատարակում են մենագրություններ, մասնակցում գիտաժողովների, նրանց ղեկավարությամբ լավագույն ուսանողները ելույթ են ունենում ՈՒԳԸ-ի նիստերի ժամանակ, :

2021 հաշվետու տարում ամբիոնը հրատարակել է.

1. Աելիտա Դոլուխանյան - 1 գիրք (հոդվածների ժողովածու, ռուսերեն) և 37 հոդված: Պրոֆեսոր Ա.Դոլուխանյանը տպագրության է հանձնել մեկ մենագրություն՝ նվիրված Նիկողայոս Ադոնցին: Եվս մեկ մենագրություն պատրաստ է տպագրության հանձնելու:
2. Լիլիթ Յովսեփյան – 1 հոդված
3. Ռուզան Դոլուխանյան – 1 հոդված
4. Գայանե Մարոյան – 1 հոդված:

Պրոֆ. Ա.Դոլուխանյանը ղեկավարում է 5 հայցորդի և 1 ասպիրանտի թեկնածուական ատենախոսությունները: Նրանցից մեկը՝ ՀՀ ԳԱԱ Մ.Աբեղյանի անվ. գրականության ինստիտուտից: Քննարկվել և պաշտպանության է երաշխավորվել Աննա Երկանյանի «Գևորգ Դերիկյանի ստեղծագործությունը» թեկնածուական ատենախոսությունը -Ժ.01.02-«Նորագույն շրջանի հայ գրականություն» մասնագիտությամբ (գիտական ղեկավար՝ պրոֆ.Աելիտա Դոլուխանյան): Մյուս հայցորդներն ու ասպիրանտը տպագրել են հոդվածներ և աշխատում են իրենց թեկնածուական ատենախոսությունների վրա: Դոցենտ Լ. Յովսեփյանը ղեկավարում է 1 հայցորդի:

2021 թվականին ամբիոնը հրատարակել է հոդվածների 1 ժողովածու՝ «Նիկողայոս Ադոնցը միջազգային ճանաչում ունեցող բյուզանդագետ և հայագետ», Հոդվածների ժողովածու խորագրով:

Պրոֆեսոր Դոլուխանյանը մասնակցել է 2 հանրապետական և 4 միջազգային գիտաժողովների (Երևան, Մոսկվա-առջանց, Ս.Պետերբուրգ-առջանց, Բելգրադ): Բոլորում էլ կարդացել է գեկուցումներ, որոնք տպագրվել են կամ գտնվում են տպագրության ընթացքում:

Բելգրադում 2021 թվականի հոկտեմբերի 8-ին տեղի է ունեցել Մովսես Խորենացու «Հայոց պատմություն» գրքի սերբերեն թարգմանության շնորհանդեսը: Պրոֆ. Ա.Դոլուխանյանը գրքի մասնագիտական առաջաբանի հեղինակն է: Շնորհանդեսի ժամանակ հանդես է եկել Մովսես Խորենացու մասին գեկուցմամբ:

2021-ի հոկտեմբերի 10-ին հարցազրույց է տվել Բելգրադի հեռուստատեսությանը՝ դարձյալ Մովսես Խորենացու մասին: Հարցազրույցը վարել է Պատմահոր գրքի հրատարակիչ Վեսնա Պեշիչը:

Պրոֆեսոր Ա.Դոլուխանյանը ՀՀ ԳԱԱ Մ.Աբեղյանի անվ. գրականության ինստիտուտի 003 մասնագիտական խորհրդի և մի շարք գիտական պարբերականների խմբագրակազմերի անդամ է: Նա ՀՀ ԳԱԱ «Պատմաբանասիրական հանդեսի» գլխավոր խմբագրի տեղակալն է:

Դոցենտ Լ.Յովսեփյանը մասնակցել է 2 հանրապետական գիտաժողովի:

Ամբիոն ՊԴԱ և ուսանողների գիտակապտագոտական աշխատանքները, հրապարակումները, անցկացրած կոնֆերանսները, սեմինարները, օլիմպիադաները հաշվետու տարում:

Հեռակա մագիստրատուրայի 2020-2021 ուստարվա գերազանցիկ շրջանավարտ Հովհաննես Սարգսյանը (44 օրյա պատերազմի մասնակից, բանասիրական ֆակուլտետի ղեկանատի աշխատակից, հայ հին և միջնադարյան գրականության ամբիոնի նոր ձևակերպվող հայցորդ) 2021 թվականին կատարել է հետևյալ աշխատանքները՝

Յուզումներ՝ Մագիստրոսական ատենախոսության պաշտպանություն, «Մովսես Խորենացու «Հայոց պատմություն» աշխատության դաստիարակչական արժեքը», ղեկավար՝ ԳԱԱ թղթակից անդամ, բզդ, պրոֆեսոր, Աելիտա Դոլուխանյան: Գերազանցության դիպլոմ 27.01.2021 թ.

Փետրվար՝ 1. ՀՀ ԿԳՄՍՆ «Լավագույն ուսանող» հանրապետական մրցույթ: 2020 թվականի մագիստրոսի կրթական ծրագրով «Հայագիտության» ոլորտում 2-րդ տեղ: Հավաստագիր 18.02.2021թ.

2. Մայրենի լեզվի օրվան նվիրված միջոցառում ՀՀ ՊՆ Վազգեն Սարգսյանի անվան ռազմական համալսարան, զեկույց «Ուսյալ զինվորականը՝ բանակի կայունության երաշխիք» խորագրով: Պատվոգիր 24.07.2021թ.

Մարտ՝ 1. “Современная педагогика и психология: проблемы и перспективы”, 4-я Международная студенческая научно-практическая конференция: участие, статья в сборнике материалов конференции на тему “Хачатур Абовян и современные педагогические требования”: научный руководитель: Долуханян Аэлита Гургеновна, член-корреспондент НАН РА, д.ф.н., профессор, заведующая кафедрой древней и средневековой армянской литературы и методов ее преподавания АГПУ имени Хачатура Абовяна, г. Тверь, РФ, 2021, 356 стр., 52-57 стр.. Сертификат участника: 01.03.2021

2. Обучение по модулю для Научно-педагогических работников в рамках курса Elsevier по совершенствованию профессиональных компетенций кадров научно-образовательной сферы, 18 академических часов. Сертификат: 1-12.03.2021

Ապրիլ՝ Конференция «Великие армянские просветители Мкртич Хримян и Гевонд Алишан — к 200-летию со дня рождения», доклад: “Мовсес Хоренаци в труде «Айапатум» Г. Алишана, СПГУ, г. Санкт-Петербург, РФ, 27-28.04.2021

Մայիս՝ «Նիկողայոս Ադոնցը Մովսես Խորենացու գնահատող», հոդված «Նիկողայոս Ադոնցը միջազգային ճանաչում ունեցող բյուզանդագետ և հայագետ» հոդվածների ժողովածուում, նվիրված Նիկողայոս Ադոնցի ծննդյան 150-ամյա հոբելյանին, Երևան, 2021, 112 էջ, 86-98 էջեր: 12.05.2021

Հոկտեմբեր-նոյեմբեր՝ ՀՀ ԿԳՄՍՆ «Երիտասարդական աշխատողի վերապատրաստում» 64 ժամ տևողությամբ եռափուլ դասընթաց, մասնակցության վկայական 24.11.2021

Նոյեմբեր-դեկտեմբեր՝ Стажировка “ Организация работы с молодежью на пространстве СНГ”, г. Екатеринбург, РФ, 28 ноября-1 декабря 2021 года: Сертификат

Դեկտեմբեր՝ National Training Workshop “Towards the Implementation of the National Qualifications Framework in Armenia” 7, 8, 9 December 2021, Self-certificate

Բանասիրական ֆակուլտետի բակալավրիատի 4-րդ կուրսի գերազանցիկ ուսանողուհի Աննա Կոստանյանը հրատարակել է «Առասպելավիպական կերպարները Մովսես Խորենացու «Հայոց պատմության մեջ (Հայկ, Տիգրան) գրքույկը, որը նրա կուրսային աշխատանքն է (ղեկավար՝ դոցենտ Լիլիթ Հովսեփյան):

Ամբիոնի հաշվետու տարում իրականացրած հետազոտական գործունեության և ուսումնական գործընթացի փոխկապակցման միջոցառումները:

Հայ հին և միջնադարյան գրականության և նրա դասավանդման մեթոդիկայի ամբիոնի կողմից հրատարակած «Նիկողայոս Ադոնցը միջագային ճանաչում ունեցող բյուզանդագետ և հայագետ» հոդվածների ժողովածուի միջոցով իրականացվել է Է Է ամբիոնի գիտական և գիտամեթոդական ուղղվածության կապը: Այդ նպատակով ամբիոնի աշխատանքներում ներառված է հեռակա մագիստրատուրայի գերազանցիկ շրջանավարտ Հովհաննես Սարգսյանը:

Ժողովածուի շնորհանդեսը տեղի ունեցավ 2021 թվականի սեպտեմբերի 7-ին՝ Սուրբ Էջմիածնի «Վաչե և Թամար Մանուկյան» Մատենադարանում: Շնորհանդեսի ծրագիրն է՝

1. Մասնակիցների ժամանում

2. Տերունական աղոթք

3. Բացման խոսք Տ. Արարատ քին. Պողոսյան Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնի Մատենադարանի և հրատարակչության տնօրեն 15:30-15:35

4. Ողջույնի խոսքեր Յուրի Սուվարյան ՀՀ ԳԱԱ հայագիտության և հասարակական գիտությունների բաժանմունքի ակադեմիկոս քարտուղար 15:35-15:40

5. Ռուբեն Միրզախանյան Թեքեյան մշակութային միության կենտրոնական կոմիտեի նախագահ 15:40-15:45

6. Վարդան Դերիկյան ՀՀ ԳԱԱ Մ. Աբեղյանի անվան գրականության ինստիտուտի տնօրեն 15:45-15:50

7. Աշոտ Գալստյան ՀՊՄՐ բանասիրական ֆակուլտետի դեկան 15:50-15:55

8 Ամատունի Վիրաբյան ՀՊՄՐ թանգարանագիտության, գրադարանագիտության և մատենագիտության ամբիոնի վարիչ, պատմական գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր 15:55-16:00

Բանախոսություն

1. Աելիտա Դոլուխանյան ՀՊՄՐ հայ հին և միջնադարյան գրականության և նրա դասավանդման մեթոդիկայի ամբիոնի վարիչ, ՀՀ ԳԱԱ թղթակից անդամ, բանասիրական գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր 16:00-16:15

2. Բանախոսություն Գոհար Ավագյան Պատմական գիտությունների թեկնածու, արխիվագետ 16:15-16:30

Տ. Նաթան արք. Հովհաննիսյան Օրինության խոսք Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնի արտաքին հարաբերությունների և արարողակարգի բաժնի տնօրեն 16:30-16:40

Գինեձոն

Հայ հին և միջնադարյան գրականության և նրա դասավանդման մեթոդիկայի ամբիոնի վարիչ պրոֆեսոր Աելիտա Դոլուխանյանը հրատարակել է Է «Встречи с русской литературой в Армении» (Сборник статей) հոդվածների ժողովածուն, որի լույս ընծայումը նախաձեռնել են Վ.Բրյուսովի անվան Երևանի Վ.Բրյուսովի անվան պետական համալսարանը և Հայաստանում գործող ռուսաց լեզվի և մշակույթի կենտրոնը: Գիրքը տպագրության երաշխավորել է ՀՀ ԳԱԱ Մ.Աբեղյանի անվան գրականության ինստիտուտի գիտական խորհուրդը: Հաշվետու տարում պրոֆ.Ա.Դոլուխանյանը տպագրել է 1 մենագրություն, 36 գիտական հոդված և 1 ժողովածուի համահեղինակ է, տպագրության է հանձնել 2 մենագրություն, աշխատում է նաև մի շարք գիտական հոդվածների

վրա: Դոցենտ Լիլիթ Յովսեփյանը աշխատում է հայ ձեռագրացուցակների կազմելու հիմնական սկզբունքների վրա՝ ըստ արդեն հրատարակված աշխարհի հայ ձեռագրացուցակների: Նա 1 հոդվածների ժողովածուի համահեղինակ է, տպագրության է պատրաստում 3 գիտական հոդված: Լ.Յովսեփյանը աշխատում է դոկտորական ատենախոսության վրա: Ռուզան Դոլուխանյանը 1 հոդվածների ժողովածուի համահեղինակ է, տպագրության է պատրաստում 2 մեթոդական հոդված: Գայանե Մարոյանը պատրաստում է նոր գիրք՝ «Իմ մանկավարժական փորձից և ներկա մանկավարժության արդիական մարտահրավերները» Նա նույնպես 1 գիտական հոդվածների ժողովածուի համահեղինակ է, ինչպես նաև աշխատում է 1 մեթոդական հոդվածի վրա:

Ամբիոնի աշխատանքների փոխկապակցման մեխանիզմներից է այն իրողությունը, որ ամբիոնի բոլոր ավարտական աշխատանքները և մագիստրոսական թեզերը գրվում են Մաշտոցի անվան Մատենադարանի կազմակերպչի հիման վրա, որի հետ ամբիոնն ունի պայմանագիր:

Ա. Պրոֆեսորադասախոսական

Ամբիոնի գիտական ուղղություններ /ևսև՝ տնտ, պայմանագրային, դրամաշնորհային/				
Ուղղության անվանումը	Աշխ-ի տեսակը	Ֆին.աղբյուր	Ֆին.ծավալ	Կատարողներ
Հայագիտություն, հայ հին գրականություն, հայ ժող, բանահյուսու թյուն, հայ գրաքննադատության և պատմություն	Հիմնարար	Ինքնաֆինանսավորում		Աելիտա Դոլուխանյան, Լիլիթ Յովսեփյան, Ռուզան Դոլուխանյան, Գայանե Մարոյան
Հայ գրականության դասավանդման մեթոդիկա	Կիրառական	Ինքնաֆինանսավորում		Աելիտա Դոլուխանյան, Ռուզան Դոլուխանյան, Գայանե Մարոյան
Հայ հին և միջնադարյան գրականության զարգացման հիմնական ուղղություններն ու ժանրերը	Կիրառական	Ինքնաֆինանսավորում		Աելիտա Դոլուխանյան, Լիլիթ Յովսեփյան, Ռուզան Դոլուխանյան
Գեղարվեստական ստեղծագործության վերլուծության սկզբունքները	Կիրառական			Աելիտա Դոլուխանյան, Լիլիթ Յովսեփյան, Ռուզան Դոլուխանյան

ՊԴԱ-ի կողմից հրատարակված մենագրություններ			
Հեղինակ Ա.Ա.Յ.	Մենագրության անվանումը	Հր.անուն և տարի	Ծավալ
Դոլուխանյան Աելիտա Գուրգենի	«Встречи с русской литературой в Армении» (Сборник статей),	Нт PRINT, Ереван, 2021г.	84 стр

Ամբիոնի աշխատակիցների գիտական հոդվածներ և ժողովածուներ, զեկույցներ և թեզիսներ			
Յեռննակ Ա.Ա.Յ.		Յոդվածի , զեկույցի անվանումը	Ճավալ
Դոլուխանյան Գուրգենի, Գալստյան Աշոտ Վոլոդյայի, Կոլտեփյան Լիլիթ, Կասիլի, Դոլուխանյան Ռուզան Վիլիկի, Մարոյան Գ.Ա., Գրիգորյան Մայա, Սարգսյան Յոփաննես,	Աեխտա	Նիկողայոս Ադոնցը միջազգային ճանաչում ունեցող բյուզանդագետ և հայագետ», Յոդվածների ժողովածու	112 էջ
Դոլուխանյան Գուրգենի	Աեխտա	Նիկողայոս Ադոնցը միջազգային ճանաչում ունեցող բյուզանդագետ և հայագետ», Յոդվածների ժողովածուի հայերեն, ռուսերեն, անգլերեն առաջաբանները, Նիկողայոս Ադոնցը միջազգային ճանաչում ունեցող բյուզանդագետ և հայագետ», Յոդվածների ժողովածու, Երևան, 2021թ.	6 էջ
Դոլուխանյան Գուրգենի	Աեխտա	Նիկողայոս Ադոնցը Յայաստանի պատմության մեջ եկեղեցու կատարած դերի մասին, «Նիկողայոս Ադոնցը միջազգային ճանաչում ունեցող բյուզանդագետ և հայագետ», Յոդվածների ժողովածու, Երևան, 2021թ.	14 էջ
Դոլուխանյան Գուրգենի	Աեխտա	Սեն Արևշատյան. Պատմություն: Փիլիսոփայություն: Մշակույթ, «Պատմաբանասիրական հանդես», № 1, Երևան, 2021թ.	7 էջ
Դոլուխանյան Գուրգենի	Աեխտա	La Corespondance de Nicolas Adonts, Review of Armenian studies, ՅՅ ԳԱԱ «Գիտություն հրատ.» N 2 (26), 2021թ.	10 էջ
Դոլուխանյան Գուրգենի	Աեխտա	Первый том собрания сочинений Достоевского на армянском (1934г.), Русские классики: Русская и национальные литературы, Երևան, 13-14 октября, 2021г.	10 էջ
Դոլուխանյան Գուրգենի	Աեխտա	Մովսես Խորենացու «Յայոց պատմության» սերբերեն թարգմանության առաջաբանը, Мовсес Хоренаци врх хришћанске Јерменске Историографије (սերբերեն), Սերբիա, Բելգրադ, 2021թ.	5 էջ
Դոլուխանյան Գուրգենի	Աեխտա	Միջազգային հռչակի տեր բյուզանդագետն ու հայագետը (Ն.Ադոնցի ծննդյան 150-ամյակի առթիվ), «Պատմաբանասիրական հանդես», 2021 թ., թիվ 2	25 էջ
Դոլուխանյան Գուրգենի	Աեխտա	Գրիգոր Ծատուրյան, Կարոտի երկիր, (գրքի առաջաբանը` Բանաստեղծի լուսե դավանանքը. հայի Էության լավագույն դրսևորումները Գր.Ծատուրյանի Նոր գրքում), Գրիգոր Ծատուրյան, «Կարոտի երկիր» գրքի առաջաբանը, Երևան, 2021թ.	4 էջ
Դոլուխանյան Գուրգենի	Աեխտա	Պատմական ու գրական փաստերի նենգափոխումը Ադրբեջանի գիտնականների կողմից` ըստ պատմաբան Ասատուր Մնացականյանի, Միջազգային առցանց գիտաժողով` Նվ. Ճուշիի հայ բնակչության ցեղասպանության 100-րդ տարելիցին (գիտաժողովի Նյութերի ժողովածու), Ստեփանակերտ,	9 էջ
Դոլուխանյան Գուրգենի	Աեխտա	Սրբոց տոներին Նվիրված գանձարանային կանոնները (Իլաթեցիական և հետիլաթեցիական խմբագրության գանձարաններում), «Պատմաբանասիրական հանդես», թիվ 3, 2021թ.	6 էջ
Դոլուխանյան Գուրգենի	Աեխտա	Ալեքսանդր Սպենդիարյանի «Ալմաստ» օպերայի լիբրետոն և Յոփի. Թումանյանի «Թմկաբերդի առումը» պոեմը,	11 էջ

		«Արվեստագիտական հանդես», թիվ 2(6), 2021թ	
Դուրվասանյան Գուրգենի	Աելիտա	THE "CORRESPONDENCE" OF NICOGHAYOS ADONTS, MAIN ISSUES OF PEDAGOGY AND PSYCHOLOGY, Scientific Periodical, №2, 2021	7 էջ
Դուրվասանյան Գուրգենի	Աելիտա	Ականավոր պատմաբանի «Հայոց պատմություն» հատորի կիրառական արժեքը, «Գիտություն», թիվ 1, 2021թ.	3 էջ
Դուրվասանյան Գուրգենի	Աելիտա	LA PREMIÈRE TRADUCTION FRANÇAISE DU POÈME ABOU- LALA- MAHARI D'AVÉTIK ISSAHAKIAN ,«Բանբեր հայագիտության», թիվ 3, Եր. 2020 թ.	10 էջ
Դուրվասանյան Գուրգենի	Աելիտա	«Հայագիտական հանդեսի» մեծ խորհուրդը, «Հայագիտական հանդես», 2021, թիվ 1	6 էջ
Դուրվասանյան Գուրգենի	Աելիտա	Մովսես Խորենացու «Հայոց պատմությունը», սերբերեն, «Գիտություն», 2021, թ.2, փետրվար	4 էջ
Դուրվասանյան Գուրգենի	Աելիտա	Ականավոր պատմաբանի «Հայոց պատմություն», հատորի կիրառական արժեքը, «Գիտություն», 2021, թ.1, հունվար	5 էջ
Դուրվասանյան Գուրգենի	Աելիտա	Մերօրյա սիրավեպ՝ վավերագրական անկեղծ պատումով, «Հայաստանի Հանրապետություն», 5 փետրվարի, 2021թ. թ.18	3.5 էջ
Դուրվասանյան Գուրգենի	Աելիտա	Սուրեն Աբրահամյանի սովորածավալ գիրքը՝ նվիրված արդի հայ պոեզիայի զեղարվեստական համակարգին,	էջ
Դուրվասանյան Գուրգենի	Աելիտա	«Գրական թերթ», 2021թ., փետրվարի 19, թ.3	5 էջ
Դուրվասանյան Գուրգենի	Աելիտա	Կենսափորձից ծնված քառատողերի տարողությունը (Գրիգոր Ծատուրյանի «Քառյակների քառուղի» գրքի գրախոսությունը), «Հայաստանի Հանրապետություն», 15 ապրիլի, 2021թ., թիվ 66	4 էջ
Դուրվասանյան Գուրգենի	Աելիտա	Կորցրած հայրենիքի հիշատակները (Լեմա Ներսիսյանի՝ Հայոց ցեղասպանության 106-րդ տարելիցին նվիրված ցուցահանդեսը), «Հայաստանի Հանրապետություն», 20 ապրիլի, 2021թ., թիվ 69	3.5 էջ
Դուրվասանյան Գուրգենի	Աելիտա	Մեծ բյուզանդագետը, հայագետը, բանասերը, «Գիտության աշխարհում», թիվ 1, 2021թ	7 էջ
Դուրվասանյան Գուրգենի	Աելիտա	Ռուս բանաստեղծը Հայաստանի ու հայերի մասին, «Հայաստանի Հանրապետություն», 6 ապրիլի, 2021թ., թիվ 59	4 էջ
Դուրվասանյան Գուրգենի	Աելիտա	Նիկողայոս Ադոնցի «Նամականիս» (Նվիրվում է մեծ բյուզանդագետի և հայագետի ծննդյան 150-ամյա հոբելյանին), «Գիտություն», մայիս, թիվ 5, (353), 2021թ.	7 էջ
Դուրվասանյան Գուրգենի	Աելիտա	Լև Գումիլյովի հանրագիտարանը և հայերը, «Գիտություն», մարտ, թիվ 3, (351), 2021թ.	4.5 էջ
Դուրվասանյան Գուրգենի	Աելիտա	Սեփական ասելիքով լեցուն գրականագիտական հոդվածների ժողովածու (գրախոսություն՝ նվիրված Ալբերտ Մակարյանի «Գրականագիտության տիրույթներում» գրքին), «Հայաստանի Հանրապետություն» օրաթերթ, 12.06.2021թ., թիվ 107	4 էջ
Դուրվասանյան Գուրգենի	Աելիտա	Այժմեական և ուսանելի. Մովսես Խորենացու «Հայոց պատմության» սերբերեն թարգմանության շնորհանդեսը, «Հայաստանի Հանրապետություն» օրաթերթ, 15.06.2021թ., թիվ 108	6 էջ
Դուրվասանյան Գուրգենի	Աելիտա	Մաշտոցի անվան Մատենադարանի անտիպ գանձերից ևս մի նոր գիրք (Վ.Դևրիկյանի «Սրբոց տոներին նվիրված Գանձարանային կանոնները» գրքի գրախոսականը),	5.5 էջ

		«Հայաստանի Հանրապետություն» օրաթերթ, 23.06.2021թ., թիվ 114	
Դուրվխանյան Գուրգենի	Աելիտա	Սպասված դասագիրք կերպարվեստի մասին. Արարատ Ադասյանի «Արվեստի պատմություն, կերպարվեստ, I հատոր» գրքի գրախոսությունը, «Գիտություն», հունիս, թիվ 6, 2021թ.	6 էջ
Դուրվխանյան Գուրգենի	Աելիտա	Լեզվաբանական գիրք, որը նույնքան հետաքրքիր է գրականագետի համար (Աշոտ Գալստյանի «Արևելահայ գեղարվեստական վավերագրության լեզուն, XIX դ. 60-ական - XXI դ. 10-ական թթ.» աշխատության Բ հատորի գրախոսությունը), «Հայաստանի Հանրապետություն» օրաթերթ, 08.07.2021թ., թիվ	4 էջ
Դուրվխանյան Գուրգենի	Աելիտա	Թատրոնի տեսություն անկեղծ ինքնակենսագրական հիմքով (Հենրիկ Հովհաննիսյանի «Դերասանի ինքնաճանաչումը» գրքի գրախոսականը), «Գրական թերթ», 2021թ., 16 հուլիսի, թիվ 24	5 էջ
Դուրվխանյան Գուրգենի	Աելիտա	«Ձևալը» և հոգևոր Հայաստանի կինոարվեստի գլուխգործոցները, «Ազգ» շաբաթաթերթ, 26 օգոստոսի, 2021թ., թիվ 31	6 էջ
Դուրվխանյան Գուրգենի	Աելիտա	Պատմական բարձրարժեք վավերագրություն, «Հայաստանի Հանրապետություն», 3 սեպտեմբերի, 2021թ., թիվ 145	3.5 էջ
Դուրվխանյան Գուրգենի	Աելիտա	Հայաստանի ազգային արժեքները ԽՍՀՄ դրոշմանիշների վրա, «Գիտություն», սեպտեմբեր, թիվ 9, 2021թ.	2.5 էջ
Դուրվխանյան Գուրգենի	Աելիտա	Սերբիայում լավ գիտեն Հայաստանն ու հայերին (Մովսես Խորենացու «Հայոց պատմություն» աշխատության սերբերեն թարգմանության շնորհանդեսը Բելգրադում), «Հայաստանի Հանրապետություն», N175, 16 հոկտեմբերի, 2021թ	3.5 էջ
Դուրվխանյան Գուրգենի	Աելիտա	Մովսես Խորենացու «Հայոց պատմություն» աշխատության սերբերեն թարգմանության շնորհանդեսը Բելգրադում, «Մանկավարժական համալսարան», 22 հոկտեմբերի, 2021թ., թիվ 12	3.5 էջ
Հովսեփյան Լիլիթ Վասիլի		Հայերեն ձեռագրերի՝ Նիկողայոս Ադոնցի ճշգրտումներ, «Նիկողայոս Ադոնցը միջազգային ճանաչում ունեցող բյուզանդագետ և հայագետ», Հոդվածների ժողովածու	13 էջ
Դուրվխանյան Վիլիկի	Ռուզան	Նիկողայոս Ադոնցը Մուշեղ Իշխանի հուշերում, «Նիկողայոս Ադոնցը միջազգային ճանաչում ունեցող բյուզանդագետ և հայագետ», Հոդվածների ժողովածու	11 էջ
Մարդյան Գայանե Ազատի		Նիկողայոս Ադոնցի Մանկավարժական, ուսուցողական հայացքները պատմության և գրականության խնդիրներում, «Նիկողայոս Ադոնցը միջազգային ճանաչում ունեցող բյուզանդագետ և հայագետ», Հոդվածների ժողովածու	15 էջ

Ամբիոնի գիտական սեմինարներ	
Սեմինարի անվանումը	Անցկացման վայրը, օրը
Պատմագրության նշանակությունը հայ միջնադարի մշակույթի համար	Առցանց՝ Google meet-ով, 2021թ. մայիսի 25:
Միջնադարյան գրականության ուսուցման խնդիրները բանասիրական ֆակուլտետում	Սեմինարը տեղի կունենա 2021թ. դեկտեմբերի 21-ին՝ առցանց՝ Google meet-ով:

Ամբիոնի աշխատակիցների կողմից պաշտպանված ատենախոսություններ			
Ա.Ա.Յ.	Թեկն/դոկտորական-մասնագիտություն	Պաշտպանման ամսաթիվ	ԲՈԿ-ի հաստատում

Ամբիոնի ՊԴԱ-ի որակավորման բարձրացման և վերապատրաստման տարեկան գրաֆիկ			
Դասախոս Ա.Ա.Յ./հաստիք	ՈԲ-ի անցկացման հաստատություն	ՈԲ ժամկետները	Արդյունք

Բ. Ուսանողական

Ուսանողական գիտական հետազոտական ընկերություններ և խմբակներ			

Համատեղ գիտահետազոտական աշխատանքներ			
Դասախոս Ա.Ա.Յ.	Ուսանող Ա.Ա.Յ.	Հոդվածի անուն	Հրատ. անվ-մ

Ուսանողական գիտական կոնֆերանսների կազմակերպում և ուս. գեկույցներ		
Կոնֆերանս/ միջազգ., հանրապ., բուհական/	Կոնֆերանսի անվանում/ կազմակերպիչ	Ուսանողական գեկույց / քանակ

Ուսանողական առարկայական օլիմպիադաներ, մրցույթներ			
Օլիմպիադայի մակարդակը	Մասնագիտական շրջանակ	Ուսանող քանակ	Մրցանակային տեղ/Ա.Ա.Յ.
Միջազգային			
Հանրապետական			
Տարածաշրջանային			

4. ԱՐՏԱՔԻՆ ԿԱՊԵՐ ԵՎ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆ

Ամբիոնի արտաքին կապերի և միջազգայնացման աշխատանքների ընդհանուր նկարագրությունը և

վերլուծությունը հաշվետու տարում:

Ամբիոնը համագործակցում է Ֆրանսիայի Մարսել քաղաքի Խ.Աբովյանի անվան հայկական վարժարանի հետ: Google meet-ով տեղի են ունեցել հանդիպումներ վարժարանի տնօրեն Կարեն Խուրշուդյանի և ուսուցիչների հետ: Պարբերաբար տրամադրվում են հայ գրականությունից առցանց դասերի նմուշ-օրինակներ, տրամադրվել են Ա.Դուլուխանյանի և ամբիոնի դասախոսների գրքերի, ինչպես նաև ամբիոնի կողմից հրատարակված ժողովածուների էլեկտրոնային տարբերակները: Ամբիոնը կապ է հաստատել Բելգրադի <<Պեշիչ և որդիներ>> հրատարակչության հետ հայ միջնադարյան գրականությանը վերաբերող հետազոտություններ սերբերենով հրատարակելու համար:

Ամբիոնի համագործակցությունը տեղական և միջազգային հաստատությունների և կառույցների հետ հաշվետու տարում:

Հայ հին և միջնադարյան գրականության և նրա դասավանդման մեթոդիկայի ամբիոնի վարիչ Ա.Դուլուխանյանը հոդվածներ է տպագրում միջազգային պարբերականներում (4), հանդես է գալիս զեկուցումներով միջազգային գիտաժողովներում: Մոսկվայի Հայագիտական կենտրոնը շուտերենով կհրատարակի նրա <<Ոսկեդարի հայ պատմագրության միջազգային արժեքը>> հոդվածը:

Հայ հին և միջնադարյան գրականության և նրա դասավանդման մեթոդիկայի ամբիոնը արդյունավետորեն համագործակցում է <<Պատմաբանասիրական հանդեսի>> , <<Գրական թերթի>>, Մաշտոցի անվան Մատենադարանի, ՀՀ ԳԱԱ Մ.Աբեղյանի անվան գրականության ինստիտուտի հետ: Ամբիոնում ավարտական աշխատանքներ և մագիստրոսական թեզեր գրող ուսանողները իրենց ավարտական աշխատանքների և մագիստրոսական թեզերի նյութերի վրա աշխատում են Մատենադարանում, օգտվում գրադարանից, երբեմն՝ հին ձեռագրերից, որը տալիս է բարձր արդյունք:

Համագործակցություն արտասահմանյան բուհերի ամբիոնների հետ

Բուհ/ամբիոն /երկիր	Համագործակցության ձևը				
	Ուսումնական	Մեթոդական	Գիտական	Հետազոտական	Այլ
Ֆրանսիա, Մարսել քաղաքի Խ.Աբովյանի անվան հայկական վարժարանի հետ	Ուսումնական	Մեթոդական			
Սերբիա, Բելգրադ, <<Պեշիչ և որդիներ>> հրատարակչություն			Գիտահետազոտական		

Պրոֆ-դասախոսական անձնակազմի շարժունակություն

Ա. Ամբիոնի աշխատակիցների աշխատանք արտասահմանյան բուհերում

Դասախոս Ա.Ա.Հ.	Պաշտոն	Երկիր/բուհ	Մնալու ժամկետ	Արդյունքներ

Բ. Ամբիոնի կողմից հրավիրված արտասահմանցի դասախոսներ			

Համագործակցային միջազգային ծրագրեր			
Անվանում	Գործընկեր	Ժամկետ	Ամբիոնի մասնակից դասախոսներ

Մասնակցություն ՀՊՄՀ միջազգային ծրագրերին			
Անվանում	Գործընկեր	Ժամկետ	Ամբիոնի մասնակից դասախոսներ

5. ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՈՂՄՆՈՐՈՇՄԱՆ ԵՎ ՄԱՐԲԵԹԻՆԳԱՅԻՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆ

Ամբիոն աշխատանքը հանրության շրջանում և հանրակրթական դպրոցների աշակերտների հետ, կապերի ձևավորմանը նպաստող հետադարձ կապի մեխանիզմները:
(տեքստը այստեղ)

Աշխատանք հանրակրթական դպրոցներում՝ աշակերտների հետ			
Աշխ-ի տեսակը	Համակարգող Ա.Ա.Յ.	Միջոցառման անվանումը	Ժամկետը
Ուսումնական	Դոլուխանյան Ռ.Վ., Մարդյան Գ.Ա., Հովսեփյան Լ.Վ.	Մանկավարժական պրակտիկա	հոկտեմբեր, նոյեմբեր, փետրվար, մարտ, ապրիլ
Ուսումնական	Դոլուխանյան Ռ.Վ., Մարդյան Գ.Ա., Հովսեփյան Լ.Վ.	Մանկավարժահետազոտական պրակտիկա	հոկտեմբեր, նոյեմբեր, փետրվար, մարտ, ապրիլ
Մեթոդական	Դոլուխանյան Ա.Գ	Քարոզարշավ	փետրվար, մարտ
Դաստիարակչական	Դոլուխանյան Ա.Գ	Դասախոսություն, այցելություն թանգարաններ	մարտ, ապրիլ

Աշխատանք հանրության շրջանում			
Աշխ-ի տեսակը	Համակարգող Ա.Ա.Յ.	Միջոցառման անվանումը	Ժամկետը
Ելույթ	Դոլուխանյան Ա.Գ	Ելույթ Հանրային ռադիոյի <<Հայագիտակ>> հաղորդաշարով՝ նվիրված մեծ բյուզանդագետ,	Նոյեմբեր-դեկտեմբեր:

		հայագետ Նիկողայոս Ադունցին: Հաղորդումը կազմված է 3 մասից:	
Ելույթ	Դիլուխանյան Ա.Գ	Հարցազրույց Բելգրադի հեռուստատեսությամբ՝ Մովսես Խորենացու <<Հայոց պատմության>> սերբերեն թարգմանության վերաբերյալ: Հարցազրույցը վարել է Պատմահոր գրքի հրատարակիչ Վեսնա Պեշիչը:	2021-ի հոկտեմբերի 10-ին
Ելույթ	Դիլուխանյան Ա.Գ	Ելույթ Հանրային ռադիոյով՝ նվիրված հայ միջնադարյան առակագրությանը (Մխիթար Գոշ, Վարդան Այգեցի), Հաղորդումը երկմասանի է, այն վարել է Աննա Ջեքեյանը:	մայիս-հունիս
Ելույթ	Հովսեփյան Լ.Վ	Հաջողության բանաձև-Մատենագրություն:	2021թ. ապրիլ

6. ՈՐԱԿԻ ԱՊԱՅՈՎՈՒՄ

Ներկայացնել որակի ապահովման ներքին համակարգի աշխատանքները և արդյունավետությունը: Հիմնավորել մոտեցումը:
Ամբիոնը հաշվետու տարում ունեցել է որակի ապահովման մշակված համակարգ և պատասխանատու: Հայ հին և միջնադարյան գրականության և նրա դասավանդման մեթոդիկայի ամբիոնի որակի ապահովման պատասխանատուն է ամբիոնի ղոցնետ Լիլիթ Հովսեփյանը: Պահանջված ժամկետում նա ներկայացնում է նաև որակի ապահովման աշխատանքների հաշվետվությունները՝ կիսամյակային և տարեկան, որոնք հաստատվում են ամբիոնի նիստերում:
Ներկայացնել գործընթացներում ներքին և արտաքին շահակիցների ներգրավվածության աստիճանը և վերլուծել արդյունավետությունը: Հիմնավորել մոտեցումը /կատարել համառոտ մեջբերումներ համապատասխան հիմքերից/:
Հաշվետու տարում ամբիոնը ներքին և արտաքին շահակիցներին ներգրավել է իր ուսումնական, գիտական և հետազոտական գործընթացներում:

Ամբիոնի դասախոսների կատարած աշխատանքի որակի ապահովում և մշտադիտարկում		
Միջոցառման անվանումը	Պատասխանատու	Արդյունքահետևություն
Դասախոսներ	Դիլուխանյան Ա.Գ, Հովսեփյան Լ.Վ., Դիլուխանյան Ռ.Վ., Մարդյան Գ.Ա.	Ամբիոնի ուսումնամեթոդական աշխատանքների որակի 100 տոկոս ապահովում:
Քննարկումներ	Դիլուխանյան Ա.Գ, Հովսեփյան Լ.Վ., Դիլուխանյան Ռ.Վ., Մարդյան Գ.Ա.	Լավագույն դասավարման փորձի փոխանակում:
Classroom վերահսկում	հարթակի Դիլուխանյան Ա.Գ, Աբրահամյան Ա.Ա.	Classroom հարթակում մշտադիտարկման 100 տոկոս արդյունք:
Ամբիոնի ռազմավարական իրականացում	տարեկան պլանի Դիլուխանյան Ա.Գ, Հովսեփյան Լ.Վ.	Ամբիոնի ուսումնամեթոդական և գիտատետազոտական աշխատանքների լավագույն

		արդյունքներ:
--	--	--------------

ՀԱՅ ՀԻՆ ԵՎ ՄԻՋՆԱԴԱՐՅԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՆՐԱ ԴԱՍ.ՄԵԹՈՂԻԿԱՅԻ

ԱՄԲԻՈՆԻ ՎԱՐԻՉ, ՀՀ ԳԱԱ ԹՂԹԱԿԻՑ ԱՆԴԱՄ, ԲԳԴ., ՊՐՈՑԵՍՈՐ՝

Ա.Գ.ԴՈԼՈՒԽԱՆՅԱՆ